

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Danske Samlinger

for

Historie, Topographi, Personal- og Literaturhistorie.

Udgivne af

Chr. Bruun,

Bibliothekar ved det store kongelige
Bibliothek.

O. Nielsen,

Dr. phil., Archivar ved Københavns
Raadstue-Archiv.

og

A. Petersen,

Fuldmægtig i Finantsministeriet.

Fjerde Bind.

Kjøbenhavn 1868—69.

Forlagt af den **Gyldendalske Boghandel** (F. Hegel.)

G. S. Wibes Bogtrykkeri.

Ribe Stifts Gejstliges Edsbog 1643—1682.

Meddelt af Overlærer J. Kinch.

Af denne Bog, som findes på Ribe Bispekontor, leveres her et Uddrag. Bogen er indrettet således, at først den Ed er indført, som Præsterne havde at aflægge. Derefter have Præsterne i den Tidsfølge, i hvilken de ere ordinerede, selv indført et af hver enkelt formuleret Løfte, i hvilken den iforvejen aflagte, almindelige Ed undertiden nævnes, undertiden ikke, og som de derefter have underskrevet. Derefter følger Provsteeden og den af hver enkelt Provst ved hans Tiltrædelse indførte og underskrevne Forpligtelse. Derpå kommer Ederne for Skolemestere (Rektorer) og Hørere ved Latinskolerne, ligeledes med hver enkelt Forpligtelse, og endelig på samme Måde Degneeden og hver enkelt Degns Forpligtelse.

Selve Ederne har jeg optaget med af den Grund, at de afvige mere eller mindre fra dem, som findes i det nugældende Kirkeritual af 1685; en Ed for Hørerne ved Skolerne findes der slet ikke i dette.

Hvad den Orden og Regelmæssighed angår, hvormed Ederne ere indførte, ere disse vistnok størst med Hensyn til Præsteeden; jeg ved ikke, om den mangler for nogen af de ordinerede Præster med en enkelt i selve Bogen antydet Undertagelse. Derimod er der vistnok enkelte Provster, som ikke have indført nogen Forpligtelse, og det Samme gjælder om en stor Del af de underordnede Lærere ved Skolerne. En mindre, men i historisk Henseende beklagelig Unøjagtighed er det, at temmelig Mange af dem, som have afgivet deres Forpligtelse,

have undladt at anføre det Præstekald, det Provsti eller den Skole, i eller ved hvilken de ere blevne ansatte, og ligeledes Adskillige ikke have tilføjet Forpligtelsens Datum. Hvor jeg har kunnet udfylde den første Mangel, har jeg gjort det ved at tilføje Sognekaldet, Provstiet eller Skolen i Parenthes; men det er ikke allevegne, at jeg har været istand dertil ved de Hjælpemidler, som stå til min Rådighed.

Forstyrrelserne i Krigsårene, navnlig i de sørgelige År 1659 og 1660, træde stærkt frem i disse Lister, som således bestyrke, hvad man fra andre Sider har berettet om disse År.

Med Hensyn til Stednavnene har jeg brugt den nuværende Skrivemåde. Personnavnene har jeg derimod givet således, som Vedkommende selv have underskrevet dem; men forsåvidt de i nogle Tilfælde have nævnet sig både med deres egentlige, danske Navn og med den latiniserede Form af dette, har jeg foretrukket det første.

Pastoris Juramentum.

1. Ego N. N. juro, et in conspectu Dei sancti testor, me in corde et conscientia certum esse, quod et sacrum hocce munus, juxta præscriptum verbi Divini et Ordinationis Ecclesiasticæ, legitime vocatus sim, ita ut nullis usus sim mediis, divinitus prohibitis, sive occulte, sive manifeste, huic officio ut præficere.

Deinde promitto, me summa diligentia adlaboraturum, ut doctrina cælestis, comprehensa scriptis Prophetiis et Apostolicis, et libris Ecclesiarum Danicarum symbolicis, auditoribus fideliter instilletur; Sacramenta ad normam, a Christo præscriptam, decenter ac devote administrentur; Disciplina Ecclesiastica diligenter exerceatur; Catechetica doctrina urgeatur; ceremoniæ, in Ecclesia receptæ, observentur; nec quidquam contra constitutiones Ecclesiasticas admittatur.

Tertio, serio ac sancte voveo, quod non tantum velim fugere ac detestari doctrinam verbo Divino adversam; sed etiam velim eandem pro virili impugnare, sangvinem potius fusurus, quam dogmata falsa ac fanatica adprobaturus.

Quarto, legam studiosissime monumenta sacra ac recolam qua par est diligentia Articulos Fidei; non passurus ullum effluere diem, quo lectioni sacræ aliquid temporis non impen-

datur, modo per valetudinem et inevitabilia impedimenta liceat.

Quinto vitam vivam, ministro verbi Divini dignam, sedulo adlaboraturus, ut laudabili Pietatis, Probitatis et Sanctitatis exemplo auditoribus præluceam, nec ulli scandalum præbeam vel in vestitu vel verbis seu conversatione, ne ministerium sacrum propter me male audiat, vel in contemptionem adducatur.

Sexto et ultimo recipio ac Religiose promitto, quod præter Obedientiam, seculari Magistratui debitam, velim meo Episcopo, ut et Præposito, omne licitum obsequium præstare, imperata paratissimo animo facere, et cum collegis ac in Christo fratribus ita conversari, ut nemo de me juste queri possit aut debeat.

Quæ omnia et singula tam vere promitto me servaturum, quam vere et ex animo cupio, ut me Deus suo sancto Evangelio juvet.

De Præster, som have underskrevet en Forpligtelse på denne Ed, ere følgende:

1. Nicol. Pauli Castrosylvanus. Omme og Hoven . . . . . 16. Juni 1643.
2. Severin. Christierni Gjødstrup. Søvel . . . . . 4. Oktb. 1643.
3. Nicol. Christianus Resenius. Ferring . . . . . 4. Oktb. 1643.
4. Matth. Nicolai Rybergius. Vindinge . . . . . 29. Avg. 1644.
5. Laurent. Canutius Cartemundanus. Guldager . . . . . 9. Mai 1645.
6. Christiernus Christierni Meirupius. Lomborg . . . . . 17. Juni 1645.
(efter Aftrædelse af Escherus Gregorius).
7. Lambertus Pauli Øssæus. Torstrup og Horne . . . . . 16. Oktb. 1645.
8. Michael Joh. Gullaggrius. Ho og Oxby. . . . . 11. Novb. 1645.
9. Nicol. Laurentii Rindomius. Lunde og Ovtrup . . . . . 15. Decb. 1645.
10. Christianus Claudii. Oddum. . . . . 16. Decb. 1645.
11. Mathias Olai Mollerus. Harte og Bramdrup. . . . . 11. Marts 1646.
12. Jacobus Petri Oporinus. Nebel . . . . . 17. Marts 1846.
13. Joannes Christierni Vindingius. Avlum. . . . . 9. April 1846.
14. Laurentius Bordingius, Chr. fil. Ulvborg og Råsted . . . . . 15. April 1846.

15. Andr. Lagonius Velleius. Vilslev . . . 25. April 1646.
16. Petr. Bernhardi Falenkampius, voc. a patre
comminister. Pjedsted og Gårslev . 26. Avg. 1646.
17. Steno Christierni (født i Svenborg). Ran-
derup . . . . . 30. Sept. 1646.
18. Joh. Ditlevius Froem¹⁾. Arild . . . . . 4. Jan. 1646.
19. Janus Hermanni Rip. Vodder . . . . . 31. Marts 1647.
20. Andreas Claudius. Toftlund . . . . . 9. April 1647.
21. Thomas Henrici Cimbroy-Velleius. Hvid-
ding . . . . . 15. Maj 1647.
22. Canutus Pauli Coldingius. (Bordbjerg)
(ord. 20. Juni) . . . . . 22. Juni 1647.
23. Sever. Christiani Borrissius. N. og S. Bork. 17. Sept. 1647.
24. Christiernus Lagonis Jernæus. Brørup og
Lindknud . . . . . 23. Sept. 1647.
25. Daniel Georgii Dallhoff. Romb. . . . . 24. Novb. 1647.
26. Petr. Christierni Møbergensis. Husby og
Nissum . . . . . 19. Jan. 1648.
27. Jacobus Simonis Coldingius. Malt og
Nørbølling²⁾ . . . . . 1. April 1648.
28. Andreas Petri Ripensis. Fardrup . . . 24. Maj 1648.
29. Joh. Nicolai Lemæus ? . . . . . 26. Juni 1648.
30. David Laurentii Vulpius (Foss). St. Kathar. 19. Sept. 1648.
31. Joh. Pouchius Rip. Kap. ved Domk. . 10. Oktb. 1648.
32. Magnus Joannis Othonianus. Nørup og
Randbøl . . . . . ?
33. Nicol. Laurentii Aagaard. Dybe («Dybech»). 7. Febr. 1649.
34. Oligerus Severini Ørumbius. Pjedst. og
Gårslev . . . . . 14. Marts 1649.
35. Nic. Nicolai Gunderstrupius. Gjellerup . 23. April 1649.
36. Petrus Gregorii Lemvicensis. Kapell. i Mø-
borg og Nes . . . . . 23. April 1649.
37. Janus Christierni Albinus. Kapell. i Borris
og Faster . . . . . 10. Juni 1649.
(bekræftede Eden som Sognepr. 6. Novb. 1652).

¹⁾ I Edens Text har han skrevet sig meget tydelig Froem, men i Under-
skriften synes der at stå Froer eller Froen.

²⁾ d. e. Folding.

38. Christiernus Christierni Hortulanus. Ramme. 11. Juli 1649.
39. Matth. Severini Raffnsøe. Nykirke og Få-
borg . . . . . 1. Avg. 1649.
40. Canutus Olai Zythocomæus. Kap. i Hjerm,
Gimsing og Venø . . . . . 28. Avg. 1649.
41. Broderus Petri Pædopolensis. Randerup. 31. Decb. 1649.
42. Matth. Christiani Ørret. Tvis og Felling. 31. Marts 1650.
(post varios labores academ. et scholast. tandem pa-
triam invisit).
43. Petrus Joannis Rip. Højrup . . . . . 15. April 1650.
44. Canutus Georgii Coldingensis. Sevel . 12. Maj 1650.
Dr. Erik Monrad død i Kbhvn. 27. Juni 1650, og M.
Petrus Jani Kragelund valgt i hans Sted.
1. Matth. Pauli Bucchius. Verst og Bekke. 13. Novb. 1650.
2. Petrus Severini Melissus. Bøvling og
Flynder . . . . . 11. Novb. 1650.
3. Laurent. Gregorius Wandburgensis. Vand-
borg . . . . . 12. Decb. 1650.
4. Jacobus Petri Wulffius. Beftoft og Tislund. 18. Marts 1651.
5. Erasmus Jani. Gaverslund . . . . . 20. Marts 1651.
6. Nicol. Nicolai Durlundt. Thorsted . . . . . 8. Maj 1651.
7. Mart. Christierni Smed. Kapellan i Varde. 8. Maj 1651.
8. Petrus Petri Sommer. (Kap. i Skarild) . 26. Juni 1651.
9. Nicol. Georgii Engom. Dejbjerg og Her-
ning . . . . . 11. Sept. 1651.
Andr. Matthiæ Barnæus. Møborg og Nes. 17. Sept. 1651.
(tilforn Kapell. i Fyn).
10. Nic. Nicolai Ostrupius. Gjørding og Vejrup. 8. Novb. 1651.
havde gået først 3 År i Kolding, derpå i Ribe Skole.
11. Olaus Christiani Tofft. Alslev og Hostrup. 13. Marts 1652.
12. Ivarus Thomæ Tystadius. (Hemmet og
Vium) . . . . . ?
13. Joh. Ebberri Sacchius. Tim og Madum . 8. April 1652.
14. Nicol. Christiani Frisius. Hygum (i Frøs H.). 19. Avg. 1652.
15. Andr. Jacobi Hegelund. (Vinding og Vind). 19. Avg. 1652.
16. Joh. Johannis Ripensis. (Fanø) . . . . . 9. Sept. 1652.
17. Bartholus Henrici Taulovius. (Ringkjøbing). 10. Okt. 1652.
18. Crabbo Caspari Grammius. (Spandet) . 15. Okt. 1652.

19. Nic. Georgii Serupius. Kath. K. i Ribe. 5. Febr. 1653.
20. Matth. Martini. Øse og Nesbjerg . . 31. Marts 1653.
Torchillus Andreae. St. Nic. i Varde . 20. April 1653.
21. Erasmus Claudii Hammerus, lector Rip.
Vester Vedsted . . . . . 5. Maj 1653.
M. Petrus Jordt (Haterslebiensis diaconus).
Nustrup . . . . . 8. Maj 1653.
22. Thomas Petri Bøllingius. Kap. hos Fa-
deren i Bølling . . . . . 12. Maj 1653.
(remotus ab officio).
23. Sveno Petri Oporinus. Holstebro og Må-
bjerg . . . . . 5. Avg. 1653.
24. Joan. Martini. Lemvig . . . . . 5. Avg. 1653.
25. Nic. Johannis Aquilo-montanus. St. Jac.
i Varde . . . . . 2. Novb. 1653.
26. Joh. Lagonius Velleius. Andst og Gjesten. 3. Novb. 1653.
27. Christiernus Johannis Hiennius. Føvling
og Holsted . . . . . 23. Novb. 1653.
28. Joan. Severini f. Raffnsøe. Lydum og
Lønne . . . . . 23. Novb. 1653.
29. Nic. Frenderi Rip. Kapellan i Engbjerg
og Harboøre . . . . . 28. Novb. 1653.
30. Georgius Olai Alslebius. Jerne og Skadst. 8. Marts 1654.
31. Joan. Jacobi Bucchius. Skanderup . . 6. April 1654.
32. Nic. Christierni Bøulingius. Thorsted . 6. April 1654.
33. Baggo Petri Rhodius. Møgeltønder . . 29. April 1654.
34. Paulus Georgii. Skibet . . . . . 29. April 1654.
35. Jacobus Canutius. Kap. i Vejle og Horn-
strup . . . . . 14. Juli 1654.
36. Bartholus Christierni Viburg ¹⁾). ? 3. Sept. 1654.
37. Olaus Georgii Bangius. Höjen og Jerlev. 3. Sept. 1654.
38. Petrus Johannis, extraordinarie voc. Com-
minister. (Eltang) . . . . . 21. Sept. 1654.
39. Christianus Richardi Førens. Commin. ad
St. Laur. in Føra. (ord. 22. Nov.) . 23. Novb. 1654.

¹⁾ Biskop Kragelund har senere bemærket i Randen, at han i mange År havde været berøvet Forstanden.

40. Gregorius Johannis Wellingius. Bølling og Sedding. . . . . 28. Decb. 1654.
41. Petrus Jacobæus Hattersleb. (Hygum) . 19. Jan. 1655.
42. Christ. Andreae Zuntzius. Kap. i Sunds . 22. Febr. 1655.
43. Petr. Severini Vellejus. Rejsby . . . . 7. April 1655.
44. Gregorius Christiani Gjødstrup. Vejen og Læborg . . . . . 21. April 1655.
45. Joh. Petræus Weibøl. Fol . . . . . 21. April 1655.
46. Andr. Johannis Rostenius. Grimstrup og Årre . . . . . 7. Juli 1655.
47. Petr. Petri Synderhovius. St. Nic. i Varde. 11. Oktb. 1655.
48. Nic. Petri Kraglundius. Erst og Jorderup. 23. Oktb. 1655.
49. Fridericus Johannes Koch. Visby . . . 15. Novb. 1655.
50. Ingvardus Abrahami. Dybe . . . . . 16. Novb. 1655.
har Lensmandens Skrivelse og Forskikning, men ikke hans fuldkommelige Kollats, som han dog lover at tage, førend han bliver introduceret i Æmbedet.
51. Joan. Martini. Møborg og Nes . . . . . 10. Marts 1656.
52. Fridericus Johannis Frisius. Gram . . . 21. Juni 1656.
53. Martinus Christierni Vardus, hidtil Kapellan i Varde. Andsager . . . . . 16. Sept. 1656.
54. Paulus Matthiæ Transius. Linnet . . . . 4. Oktb. 1656.
Gav 1 Rdl. til Frederiksodde.
55. Bertell Nielsön. Kap. i Lemvig . . . . . 4. Oktb. 1656.
Gav 1 Rdl. til Frederiksodde.
Modtog af Bisk. til sin Fader Borgm. og Råds Klage i Lemvig over deres Skolemester. Skal tilbageleveres førstkomm. Landemode i Varde.
56. Nicol. Christierni Brunovius. Kollerup og Vindelev . . . . . 6. Novb. 1656.
Gav 1 Rdl. til Fred., 1 til Univers. Ligeledes de Følgende.
57. Cornelius Jørgensön. Grinsted og Hejnsvig (ord. 19. Nov.) . . . . . 20. Novb. 1656.
58. Christiernus Christierni Vindingius. Herning og Rind . . . . . 21. Marts 1657.
59. Chilianus Christophori Coldingensis. Kap. i Vejle og Hornstrup . . . . . 4. Juli 1657.
60. Christiernus Petri Holgardius. Handbjerg. 5. Novb. 1657.

61. Petr. Escheri Bramingius. Brande . . . 9. Jan. 1658.
62. Georgius Boetius. Bevtoft og Tislund. . 13. Jan. 1658.
63. Severinus Petri Vinther. Jandrup og
Billum (ord. 3. Febr.) . . . . . 4. Febr. 1658.
64. Simon Johannides Rip. Hvejsel og Giv-
skud (ord. 10. Febr.) . . . . . 11. Febr. 1658.
65. Lauge Envoldson Deiberg. Vium og
Hemmet (ord. 19. Febr.). . . . . 20. Febr. 1658.
66. Bartholus Petri Baidius. Kap. til Eltang
og Vilstrup (ord. 17. Marts). . . . 18. Marts 1658.
67. Jens Nielsøn Dybeck. Snejberg og Tørring
(ord. 30. April). . . . . 1. Maj 1658.
68. Niels Jørgensen Friis. Omme og Hoven
(ord. 30. April) . . . . . 1. Maj 1658.
- Petr. Georgii Ringopolitanus. Frederiks-
odde og Vejlbye (tidligere ordineret). 15. Maj 1658.
- Fra Nr. 57 af til Nr. 119 lover næsten enhver ordineret
Sognepræst (ikke Kapellanerne) at skaffe den kong. Lensmands
(eller enkelte Gange Kongens) Kollats, naar der bliver Fred og
Sikkerhed. Nogle love også til den Tid deres testimonia
academica.
69. Laur. Jani Munch. Kap. til Kolding og Alm. 19. Juni 1658.
70. Dithleff Hanssen, Rip. Fanø. . . . . 19. Juni 1658.
71. Jens Christensøn Jegind. Lemvig og Lem 11. Avg. 1658.
72. Bertel Jørgensen Struck. Hjortl. og Kalsl. 3. Sept. 1658.
73. Hans Ennevoldsen Deiberg. Lyne og Kvong 3. Oktb. 1658.
blev voceret dominica 5. Trinitatis, ordineret 3 Sept.;
sålænge opholdt både for Testimonia og velb. Jesper
Wogensens Forbud.
74. Christianus Aagaardus. Lektor og Præst i
Vest. Vedsted . . . . . 10. Febr. 1659.
75. Janus Olai Rincopius. Brejning og Omme 23. Febr. 1659.
76. Ansgarius Magni. Kap. i Kolding og Alm. 14. April 1659.
77. Canutus Petri Kraglundius. Vejle og
Hornstrup . . . . . 7. Maj 1659.
78. Nic. Petri Medoldensis. Meolden . . . 7. Maj 1659.
79. Joh. Lagonis Vellejus. Aastrup . . . . 26. Maj 1659.
80. Severinus Joh. Hottersnensis. Egtved og
Ødsted . . . . . 26. Maj 1659.

81. Gregorius Petri Rip. Gadbjerg og Lindballe 27. Maj 1659.
82. Benedictus Jacobi Wardæus. Jærne og Skadst . . . . . 26. Juni 1659.
83. Jo. Findius Michaelis fil. Avlum . . . ? 1659.
84. Sever. Petri Windingius. Nøvling og Sinding . . . . . 29. Sept. 1659.
85. Joh. Jeremiæ Wolff. Vejle og Hornstrup 29. Sept. 1659.
86. Sever. Justi Hoesdal (?). Østersnede. . 29. Sept. 1659.
87. Petr. Georgii (Viburgius). Hjarup og Vamdrup . . . . . 29. Sept. 1659.
88. Christianus Matthiæ (Aulumensis). Harte og Bramdrup. . . . . 29. Sept. 1659.
89. Jo. Christierni Vandalinus. Uldum og Langskov . . . . . 29. Sept. 1659.
90. Matthias Pauli. Rødding og Skrave . . 30. Sept. 1659.
91. Hans Steensen Rip. Jernved . . . . 30. Sept. 1659.
92. Hendrich Frich. Engbjerg og Harboøre. 13. Oktb. 1659.
Testimonia vitæ et eruditionis fra Sorø.
93. Augustinus Miller. S. og N. Bork . . 13. Oktb. 1659.
94. Jo. Severini Morsianus, Feltpræst, kaldet af Lavrids Påvisch . . . . . 13. Oktb. 1659.
95. Sever. Christierni Svenstrupius. Kollerup og Vindelev . . . . . 27. Oktb. 1659.
96. Georgius L. Fogius. St. Kather. i Ribe. 10. Novb. 1659.
97. Petr. Jonæ Aggerskov. Arild . . . . 10. Novb. 1659.
98. Joh. Laurentii Holsatus. Åstrup og Starup . . . . . 24. Novb. 1659.
99. Peder Jørgensen Jelling. (Stavning). . ?
100. Lago Johannis Stauningius. Møgeltønder. 22. Decb. 1659.
101. Jo. Andreae Bendstrupius. Nykirke og Give 13. Jan. 1660.
102. Petr. Janæus Grønholt. Brøndum og Nebel. 26. Jan. 1660.
103. Christiernus Nicolai Bredstrupius. Gjørding og Vejrup . . . . . 2. Febr. 1660.
- Canutus Olai Zythocomæus. Hjerm, Gimsing og Venø (må bekræfte sin 28. Avg. 1649 aflagde Ed). . . . . 2. Febr. 1660.
104. Petr. Andreae Hiermius. Dejbjerg og Herning . . . . . 2. Febr. 1660.

105. Joh. Jacobi Distelberg. Brørup og
Lindknud . . . . . 15. Febr. 1660.
106. Poul Florus Amrensis. Kap. til St. Laur.
paa Før . . . . . 3. Marts 1660.
107. Jo. Andreæ Svenoburgensis. Tim og
Madum . . . . . 3. Marts 1660.
108. Christianus Olai Lønneus. Vilslev . . 15. Marts 1660.
109. Paulus Christiani. Hunderup og Bramming. 19. April 1660.
110. Ægidius Nicolai Brøns. (Daler) . . . 3. Maj 1660.
111. Bernh. Lagonis Vellejus. Kap. til Domk. 24. Maj 1660.
112. Petr. Christierni Buchius. Kap. til Ring-
kjøb. og Rindum . . . . . 24. Maj 1660.
113. Joh. Laurentii Lundæus (har intet Num-
mer). Skrydstrup . . . . . 17. Avg. 1660.
114. Nic. Christierni Toftonius Vard. Bred-
strup og Kongsted . . . . . 2. Sept. 1660.
115. Otto Severini Wroldius. Brande . . . 1. Novb. 1660.
116. Joh. Jonæ Aggerschowius. Agerskov . 1. Novb. 1660.
117. Joh. Petri Mollerus (har intet Nummer i
Håndkriftet). Spandet. . . . . ?
118. Andreas Erasmi Spandeth. Nykirke og
Fåborg . . . . . 12. Jan. 1661.
119. Petr. Petri Sommer¹⁾. Skarild og
Arnborg . . . . . 13. Juli 1661.
120. Jacobus Christierni Tistrupius. Tyregod
og Vester . . . . . 25. Juli 1661.
121. Nic. Johannis Othoniensis. Kap. til Hjerm,
Gimsing og Venø . . . . . 23. Novb. 1661.
122. Canutus Laurentii Morstætius. Sest. . 23. Jan. 1662.
123. Christianus Johannis. Haderup . . . 5. Febr. 1662.
erlægger den befalede Rdl., som sædvanligt, til Fred-
riksoddes Kapellan og Skole.
124. Henningius Arnoldi Piscator. Skærbæk. 17. Marts 1662.
125. Joh. Henrici Coccius. Vorbasse og Grene. 17. Marts 1662.
126. Laur. Andreæ Rincopius. Tavlov og
Erritsø. . . . . 8. Novb. 1662.
127. Sever. Laurentius Bagger. Brandrup . 8. Novb. 1662.

¹⁾ Udentvivil, også efter Hånden at dømme, den samme som Nr. 8.

- lover at skaffe sit Testimon. publicum fra Kbhn. til Påske.
128. Ægidius Lagonis Vellejus. Brøns. . . . . 28. Febr. 1663.
129. Claudius Johannis Langholt. Vedersø. . . . . 18. Maj 1663.
130. Thomas Joannis Heennius. Timring og
Vildbjerg . . . . . 18. Maj 1663.
Fra denne Tid er det 2 Rdl., som skulle erlægges til
Frederiksoddes Kap. og Skole. Ordinanden lover stadig
at betale dem paa Anfordring.
131. Christianus Pauli Henne. Henne. . . . . 20. Maj 1663.
132. Olaus Christiani Jegindus. Idum . . . . . 4. Juni 1663.
133. Janus Jani Høst. Romb . . . . . 23. Juli 1663.
De 2 sidste love at forskaffe Lensmandens Kollats, når
fordres.
134. Sever. Georgii Jellingensis. Jelling og
Hover . . . . . 7. April 1664.
135. Jacob Jacobsen Holm. (Hemmet og Vium) . . . . . 2. Juni 1664.
136. Uldrig Christensøn (Holstebro). Rind og
Herning . . . . . 2. Juni 1664.
137. Lambert Sörrensen Raffnsøe. Guldager. . . . . 16. Juni 1664.
138. Jo. Petri Wellingius. Hjarup og Vamdrup. . . . . 7. Juli. 1664.
139. Søffren Anchersøn Colding. Ringkjøb. og
Rindum. (lover at holde Bisk. uden Fare
m. H. til Kollatsen) . . . . . 26. Sept. 1664.
140. Jacob Sørensen Lintrup. Lintrup og
Hjerting . . . . . 26. Sept. 1664.
141. Ped. Iffuersøn Hemmett. Dybe . . . . . 13. Oktb. 1664.
142. Niels Nielsøn Holstebro. Ho og Oksby. . . . . 17. Novb. 1664.
143. Jens Lauritzøn Stadel. Stadil . . . . . 17. Decb. 1664.
144. Thomas Christensøn Blichfeld. Tørring
og Heldum . . . . . 26. Jan. 1665.
Jacobus Severini Lintrupius forfl. til Lintrup
og Hjerting . . . . . 21. April 1665.
145. Jens Mogensøn Gaffrslund. Andsager . . . . . 26. April 1665.
146. (M. Hans Rosenberg i Vestervedsted). . . . .
147. Clemens Erasmi Thestrupius. Hjerm,
Gimsing og Venø . . . . . 11. Maj 1666.
1 Rdl. til Universitetet, 1 til Fredericia Skole.
148. Laurids Andersen (Brandstrupius). Hygum. . . . . 11. Maj 1665.

149. Niels Jensen Hee. He . . . . . 3. Avg. 1666.
150. Niels Jacobsen Harreby. Manø . . . . . 24. Avg. 1665.
151. Søffren Rasmusøn Mallmøe. Ejsing . . . . . 9. Novb. 1665.
152. Gregers Ifversøn Skiern. Torstrup og
Horne . . . . . 9. Novb. 1665.
153. Emanuel Cirsovius. Tydske Kirke i
Fredericia. . . . . 6. Novb. 1665.
154. Niels Christensøn Worgod. Kap. til Vorgod
og Vium . . . . . 10. Mai 1666.
155. Niels Hansøn Stauning. Gjording, Vem
og Bur . . . . . 4. Juli 1666.
156. Niels Kiieldsøn Wifborg. Ølstrup og Hover.
Disse 2 havde ikke Lensmandens Kollats.
4. Juli 1666.
157. Peder Jørgensen Janderup. Vodder . . . . . 4. Juli 1666.
Søffren Jørgensøn Jelling er nu bleven
Sognepræst i Jelling ved sin Faders,
Jørgen Pedersens, Afståelse . . . . . 24. Juli 1666.
158. Christoffer Lyloff Christensen. Lem.. . . . 26. Juli 1666.
159. Daniel Christensøn Graae. Vedersø . . . . . 15. Novb. 1666.
160. Petrus Thomæ Tøxenius. St. Nik. i
Varde . . . . . 15. Novb. 1666.
- Niels Jensøn Hee fornyer sin Ed som Sogne-
præst efter sin Faders, Jens Chri-
stensens Død, i He og No . . . . . 17. Jan. 1667.
161. Jacobus Erasmi Julius. Estvad og
Rønbjerg . . . . . 16. Febr. 1667.
- Canutus Laurentii Morslætius aflægger
påny Ed som Præst i Sest, uden at
man ser Grunden til denne Fornyse . . . . . 1. Maj 1667.
162. Svend Andersøn (Soderup). Navr og Sir. . . . . 6. Juli 1667.
163. Joan. Andreae Morsinus. Mejrup. (25. Juli) . . . . . 25. Juni 1667.
164. Nic. Laurentii Struchius. Sønderho . . . . . 25. Juli 1667.
165. Joh. Nicolai Blegius. Kap. på Rømø . . . . . 26. Sept. 1667.
166. Matth. Johannis Hygomensis. Engbjerg
og Harboøre . . . . . 15. Febr. 1668.
167. Jacob Olufsøn Lønne. Kap. og Degn i
Skjærbæk . . . . . 26. Febr. 1668.
lover at betale de 2 Rdl. til Univers. og Fredericia
Skole til Påske.

168. Gregorius Johannis Stauning. Døstrup. 6. Marts 1668.
kaldet af Fru Mette Rantzau.
169. Johannes Lobedantz Husæ Holsatus. Tydsk 6. Marts 1668.
Kirke i Fredericia . . . . .
170. Jacob Christensøn Varde. Tistrup og 6. Marts 1668.
Hodde . . . . .
171. Benedictus Olai Grøn. Føvling og Holsted. 23. Juli 1668.
172. Laurentius A. Gonsager Rip. Jelling og 5. Oktb. 1668.
Hover . . . . .
173. Clemens Severini Vellejus. Smedstrup og 5. Oktb. 1668.
Skjærup . . . . .
174. Georgius Joannis Vellejus. Velling . . 5. Oktb. 1668.
175. Sever. Joannis Bormanus. Lönborg og 9. Jan. 1669.
Egvad . . . . .
176. Matthias Thomæ Othinianus. Skrydstrup. 18. Febr. 1669.
177. Lago Petri Synderhovius. Nordby . . 13. Marts 1669.
178. Matthias Johannis Svaningius. Hvejsel 3. Maj 1669.
og Givskud . . . . .
179. Bernhardus Matthiæ Hørupius. Felling og 3. Maj 1669.
Assing . . . . .
180. Henr. Jani Viburgensis. Hjerm, Gimsing 29. Maj 1669.
og Venø . . . . .
181. Laur. Claudii Borrichius¹⁾. Lomborg . 29. Maj 1669.
182. Joh. Caspari Vogelmontanus. Ferring . 15. Juli 1669.
183. Christen Jørgensøn Frijs. Kap. i Ørre og 24. Juli 1669.
Hodsager . . . . .
(hos Præsten Laur. Christierni).
184. Peder Rasmussøn Horsens. Asp . . . 13. Juni 1669.
185. Severinus Nicolai Gamstius. Verst og 16. Sept. 1669.
Bekke . . . . .
186. Christen Christensøn Solgaard. Holstebro 9. Octb. 1669.
og Måbjerg . . . . .
187. Christen Godshesen Resen. Resen og ? 1669.
Humlum . . . . .
188. Michael Japeti. Grinsted og Hejnsvig . ? 1670.

¹⁾ 1671 aflagde han et nyt Løfte for Romb Sogn, som var blevet annekteret til Lomborg.

189. Joh. Petri Barscherus. Darum . . . . ? 1670
siden i Jærne og Skadst.
190. Georgius Pauli Grummius. Ikast . . . ? 1670.
191. Thomas Andreæ (Ballumensis). Ballum. ? 1670.
192. Joan. Joannis Herslowius. Herslev og Viv. ? 1670.
193. Joan. Matthiæ Trane. Vorgod og Vim. ? 1670.
194. Joh. Laurentii. Vejle og Hornstrup . . ? 1670.
195. Ped. Samsing. Ramme . . . . . ? 1670.
196. Clemed Brun Pofuelssøn. Successor i
Højrup efter Hr. Peder . . . . . ? 1670.
197. Stephanus Olai Alanus. Sunds. . . . 24. Sept. 1670.
198. Joh. Gregorii Albinus. Sevel . . . . ?
199. Nicolaus Brun. (Kap. i Fardrup) . . . 5. Jan. 1671.
lover at betale de 2 Rdl. inden en
Maaned († 25. Mai 1673).
200. Andreas Caspari Wellejus. Gaverslund. 30. Marts 1671.
201. Canutus Severini Wellejus. Vinding . . 30. Marts 1671.
202. Severinus Olai f. Dall. Sneum og Tjerreb. 6. Maj 1671.
203. Jo. Laurentii Barfodius. (Kvong) . . . 26. Juni 1671.
204. Joh. Ivari Schiernovius. Skjern . . . 21. Octb. 1671.
205. Barthol. Richardi Foerdensis. Kap. til
St. Laur. på För . . . . . 21. Octb. 1671.
kaldet af Grev Schack.
206. Lago Christiani Vardensis. Jærne. . . 30. Marts 1672.
kaldet af Biskoppen til at bestyre Æmbedet.
207. Laurentius Petri Bang. Tavlov. . . . 30. Marts 1672.
Hans Pedersøn Badsher forflyttet fra
Hunderup til Jærne og Skadst. . . . 16. April 1672.
208. Nic. Nicolai Astrupius. Roager . . . 17. April 1672.
209. Bartholus Joannis Gressæus. Grejs og
Sindbjerg . . . . . 17. April 1672.
Christen Oluffsen Lønne (i Vilslev) aflægger
tillige Løfte for Hunderup Sogns Ved-
kommende . . . . . 27 April 1672.
210. Laurentius Davidis Fos. Pjedsted og
Gårslev. . . . . 11. Juli 1672.
211. Christen Mortensøn Høst. Nørnissum . 4. Aug. 1672.
212. Jens Nielsen Kragh. Ny og Gammel S. 31. Oktb. 1672.
213. Georgius Georgii Crusisoranus. Fardrup. 17. Juli 1673.

214. Las Tygesön. Sal . . . . . 27. Oktb. 1673.
 215. Petrus Christierni (Alburgensis). Jærne. 20. Novb. 1673.
 216. Joh. Petri Hegelundius. Omme og Hover. 13. Febr. 1674.
 217. Christophorus Wegnerus. Husby og
 Nissum. . . . . 13. April 1674.
 218. Abrahamus Laurentii Schalandus. Gudum
 og Fabjerg . . . . . 23. Maj 1674.
 219. Laur. Nicolai Agardus. Andst og Gjesten. 23. Maj 1674.
 En ny Edsformular er indført, som dog egentlig kun deri
 afviger fra den ældre, at der i den 1ste Art. istedetfor »Juxta
 præceptum verbi Divini et Ordinationis Ecclesiasticæ« er indsat
 »a sacra Regia Maj.« — I 5te Art. er der istedetfor »Probitatis
 et Sanctitatis« sat »sobrietatis.
 220. Paulus Canuti Borbergius. (Bordbjerg) . 12. Juli 1674.
 221. Joh. Nicolai f. Paludanus. Ål . . . . . 27. Juli 1674.
 222. Petr. Severini Oustrupius. Bording . . 24. Avg. 1674.
 223. Christianus Severini Sevelius. Darum
 og Bramming. . . . . 5. Oktb. 1674.
 224. Andr. Jani Spandeth. Guldager . . . . 5. Oktbr. 1674.
 225. Christianus Nicolai Lyngbye. Hvejsel . 14. Novb. 1674.
 226. Joh. Petri Frisius. Nebel . . . . . ?
 227. Michael Magni. Rødding og Skrave . . 18. Febr. 1675.
 228. Claudius Claudii (Emmerlevius) junior.
 Emmerlev. . . . . 18. Febr. 1675.
 229. Johannes Georgii Jelling. Nykirke og
 Give . . . . . 18. Febr. 1675.
 230. Nic. Petri Colding. Kolding . . . . . 6. Marts 1675.
 231. Erasm. Victorini Grænovius. Alslev og
 Hostrup . . . . . 6. Marts 1675.
 232. Christianus Martini Frisius. Torstrup og
 Horne . . . . . 7. Maj 1675.
 233. Japetus Nicolai Coldingius. Velling . . 7. Maj 1675.
 234. Christian Lauritzøn Bording. Ulvborg og
 Råsted . . . . . 7. Maj 1675.
 235. Søffren Mortesön Hobroe. Nør-Omme
 og Bregning . . . . . 12. Juni 1675.
 236. Niels Nielsön Galthen. Kap. til St. Kathar.
 og Sem . . . . . 24. Juni 1675.
 237. Peder Jensön Frøselef. Felling og Assing. 9. Sept. 1675.

238. Ægidius Hansen Gram. Daler . . . . 30. Oktb. 1675.
kaldet af Grev Schack.
239. Antonius Davidtzøn Foss. Agerskov . . 14. Febr. 1676.
240. Christopher Rasmussen Lime. Fjaltring
og Trans (kaldet af Baron Rüse) . . 14. Febr. 1676.
241. Joh. Martini Friis. Vilslev og Hunderup 3. April 1676.
242. Laurentius Petri Grønnius. Felding og
Tvis (kaldet af den adelige Patron) . 3. April 1676.
243. Laur. Nicolai Borrichius. Oddum . . . 20. Maj 1676.
244. Damianus Johannis. Vodder . . . . 12. Juni 1676.
245. Martinus Petri Limæus. Brørup og Lindkn. 30. Avg. 1676.
246. Andreas Stephani Brant. Læborg og Vejen. 30. Avg. 1676.
247. Andreas Adami Verlohrn. Gjording og
Vejrup . . . . . 27. Sept. 1676.
248. Jacobus Christierni Aarhusius. Hospitalet
i Ribe og Froprædikant i Domkirken. 22. Jan. 1677.
249. Christianus Simonis Vardensis. Lunde
og Ovtrup. . . . . 22. Jan. 1677.
250. Oventus Canuti Sanderus. Tyregod og
Vester . . . . . 17. Febr. 1677.
251. Petr. Petri Kraglundus. Engbjerg og
Harboøre . . . . . 2 April. 1677.
kaldet af Baron Henr. Rüse til Rösensten.
252. Joachimus Reimarus Hatterslebiensis. Ka-
pellan ved den tydske K. i Fredericia. ?
253. Severinus Christiani Aagaard. Rømø. 9. Avg. 1677.
kaldet af Grev Schack.
254. Laurentius Wilhadi Grovius. Gudum og
Fabjerg. . . . . 17. Avg. 1677.
255. Joh. Severinus Ølby. Ølby og Fovsing . 27. Avg. 1677.
256. Andreas Matthiæ Staby. Staby. . . . 27. Avg. 1677.
257. Espernus Severinus (Arhusanus). Hvejsel
og Givskud . . . . . 19. Oktb. 1677.
258. Nic. Laurentii Fogius. Starup og Nebel. 2. Novb. 1677.
259. Laurentius Lamberti Torstrupius. Lydum
og Lønne . . . . . 2. Novb. 1677.
260. Paulus Matthiæ Bucetius. Øse og
Nesbjerg . . . . . 2. Novb. 1677.

261. Georgius Maurittii Orderup. Vorgod og
S. Vium . . . . . 3. Avg. 1678.
262. Nicol. Nicolai Borrichius. Ringive . . 3. Avg. 1678.
263. Joh. Georgii Berthius. Kollerup og Vin-
delev, kaldet af Grev Ditlev Rantzou. 3. Avg. 1678.
264. Matthias Olai Bucchius. Avlum . . . 14. Sept. 1678.
265. Petrus Nicolai Leerschovius. Malt og
Folding. . . . . 26. Octb. 1678.
266. Christiernus Laurentii Wellejus. Lintrup
og Hjerting . . . . . ?
267. Joh. Mariagrius Christ. f. Vinding og Vind. 11. Juni 1679.
268. Jac. Boëthius Galmsbulo-Tunderensis.
kaldet af Grev Schack. Amrum. 9. Avg. 1679.
269. Anders Michelsön Hoe. Verst og Bække. 16. Avg. 1679.
270. Alegsander Jakobsøn (Kertemindanus).
Nørup og Randbøl . . . . . 21. Sept. 1679.
kaldet af Preben Brahe.
271. Søffren Madsen Schelderup. Øster-Snede. 1. Decb. 1679.
272. Petrus Oldenburg. Rektor i Vejle og
Præst i Vinding . . . . . 19. Febr. 1680.
273. Fridericus Søbøtker. (Gadbjerg) . . . 19. Febr. 1680.
274. Sveno Pauli Svenstrupius. (Gjellerup) . 19. Febr. 1680.
275. Janus Theoch. Ferslevius. (Höjrup) . . 23. Juli 1680.
276. Joh. Andreæ Asnensis. (Torsted) . . . 10. Sept. 1680.
277. Joh. Thomæ Hviddingius. (Hvidding) . . ?
278. Andreas Thomæ Hvedding. Fol . . . . . ?
kaldet af Grev Schack.
279. Thomas Erics Viumius. (Hemmet) . . . ?
kaldet af Henr. Müller til Lönborggård.
280. Laurentius Christiani Aagaard. Kap. til
St. Kath. og Sem . . . . . 17. Jan. 1681.
281. Christianus Jani Aulumb. Tim og Madum. 21. Febr. 1681.
kaldet af Axel Sehested til Timgård.
- Laurentius Petri. Malt og Folding . . 18. Marts 1681.
var tidligere ordineret i Sjælland.
282. Petr. Claudii Emmerlevius. Eltang og
Vilstrup. . . . . 11. April 1681.
283. Janus Brochius. Felling og Assing . . 21. April 1681.
284. Nic. Johannis Riisius. (Hemmet) . . . 5. Maj 1681.

285. Petrus Broderi Randerupius. Ballum. . . 25. Maj 1681.
kaldet af Grev Schack.
286. David Monradus. Amrum . . . 25. Maj 1681.
kaldet af Grev Schack.
287. Joh. Olai Camstrupius. Hospit. og Fro-
prædik. i Ribe . . . . . 11. Juli 1681.
288. Joh. Dam, Andreæ fil. Ulvborg og Råsted. 26. Juli 1681.
289. Erasmus Strang. Smidstrup og Skjærup. 8. Sept. 1681.
2 eller 3 synes at mangle og ikke at have indført
deres Ed¹).
- Anders Sahle. Hospitalspr. i Ribe . . 18. Avg. 1682.
formår paa Grund af Fattigdom og Kal-
dets Ringhed ikke at betale de 2 Rdl.
- Dithlovius Pauli. Hygum . . . . . 24. Avg. 1682.
- Andreas Nicolai Seerup. Brøndum og
Nebel . . . . . 24. Aug. 1682.
- Hans Nielsen Eltang. (Spandet) . . ?
- Janus Thomæ Aalburgensis. Holstebro . 19. Oktb. 1682.
- Matthias Wilhadi Lægardus. Ferring . 19. Oktb. 1682.
kaldet af Baron Christian Juel til Rysenstein.
- Paulus Johannis Wellejus. Hjortlund og
Kalvslund . . . . . 19. Oktb. 1682.
- Ansgarius Ansgarii f. Kolding. . . 14. Decb. 1682.

Juramentum Præpositi, forma paululum mutata.

Ego N. N. electus Præpositus tractus provincialis N. sancte juro, quod velim esse fidelis coadjutor Domini Episcopi, cum ingenua communicatione, ubi opus fuerit in propaganda pura doctrina sinceræ fidei, juxta S. Biblia et libros receptos in Ordinatione Ecclesiastica, et integre conservanda disciplina Ecclesiastica; Catechetica autem vel imprimis accurate tradenda, ea forma quæ jam in Scholis et plerisque Ecclesiis recepta est, secundum textum genuinum Reverendi Patris Lutheri, qui nullo modo intermittendus aut immutandus est.

Quod velim pro virili tueri jura et privilegia Ordinis huius,

---

¹) I Fortegnelsen i Stiftsarchivet nævnes som ordinerede efter 12. Mai 1682: Peder Nielsen til Ramme, Christen Jensen Møborg til Tim og Madum.

nec quemquam deserere consilio aut opera, qui se modeste submiserit Ordinationi Ecclesiasticæ.

Quod velim Ecclesias Provinciales secundum constitutionem Regiam annuatim diligenter visitare, et curare quantum possum, ne admissa contra bonos mores et veram pietatem dissimulentur, cum scandalo et offensa nominis Divini.

Sic me Deus adjuvet et sanctum verbum ejus.

De indsatte Provster ere:

- Christianus Petri Stadellius. 14. Maj 1646. Ulvborg Herred.
 Nicolaus Petrejus i Gjørding. 1. Juni 1648. Gjørding. H.
 Petrus Nicolai Wulff i Bevtofte. 13. Juni 1648. Nørrangstrup H.
 Georgius Petri (i Jelling). 10. Jan. 1649. Tyrild H.
 Andreas Petri (i Hjerm). 19. April 1649. Hjerm H.
 Andr. Jacobæus Lintrup i Lintrup. 10. Maj 1650. Frøs og Kalvsl. H.
 Nicol. Bartholinus (i Lemvig). 21. Juni 1651. Skodborg H.
 Ivarus Gregorii Hemmetthæus (i Skjern). 29. Juli 1651. Bølling H.
 Anders Christensen (i Sunds). 7. Avg. 1651. Hammerum H.
 Olaus Jani Coldingius (i Rejsby). ? Hvidding H.
 Christiernus Johannis i Vejen. 25. Sept. 1651. Malt H.
 Andr. Lagonis Vellejus i Vilslev. 18. Febr. 1652. Gjørding H.
 Laur. Bording (i Ulvborg). 20. Juni 1653. (Ulvborg H.).
 Jo. Christierni Giødstrupius (i He). 14. Juli 1653. (Hind H.)¹⁾.
 Johannis Petri i Jandrup og Billum. (Vester H.)
 Jonas Petræus Aggerskov (i Agerskov). 11. Sept. 1654. (Nørrangstrup H.)
 Johannes Claudius i Daler. 13. Febr. 1655. Møgeltønder Birk.
 Niels Olsen i Lejrskov. 30. Juni 1655 (død samme Aar). Andst H.
 Jacobus Simonis Seirupius (i Malt). Malt H.
 Nicolaus Laurentius Rip. (i Smidstrup). Holmands H.
 Joh. Lagonius Vellejus (i Andst). Andst H.
 M. P. Jordt (i Nustrup). (Gram. H.).

Dennes Løfte forekom Biskop Kragelund for ubestemt, da det ikke særlig angik Provsteembedet, og han synes af den Grund ikke at være bleven Provst.

¹⁾ Herefter nævnes Bartholus Christierni Viburg, der vistnok af en Fejltagelse har indført sin Ed på dette Sted og igen overstreget den. Jfr. Nr. 36 S. 122.

- Laur. Canutius Cartemundanus (i Guldager). 19. Jan. 1660.
Skadst H.
- Nic. Joh. Aquilo-montanus (i Varde). 19. Jan. (Vester H.).
Nicolaus Pauli Astrupius. Hjern H.
- Petrus Severini Bie (i Bøvling). Skodborg H.
- Christianus Petri Nørckier (?) (i Handbjerg og Ryde). Ginding H.
? 26. Maj 1664. Hammerum H.
- Johannes Sthenius Rip. (i Jærnved). Gjording H.
- Andreas Petri i Fardrup. Frøs og Kalvsl. H.
- P. Dorschæus i Fredericia. 3. Maj 1667. Elbo H.
- Sever. Jani Hothersnensis (i Egtved). 7. Maj 1667. Jerlev og
Slavs H.
- Andreas Claudius i Toftlund. 8. Febr. 1668. Rangstrup H.
- Canutus Georgii Coldingius i Sevel. 18. Juni 1668. Ginding H.
- Petrus Joannis Rip. i Ølgod. 11. Juli 1670. Øster H.
- Nicol. Nicolai (i Gjellerup?). 28. Juli 1670. Hammerum H.
- Severinus Ansgarii i Ringkjøb. 13. Oktb. 1670. Hind H.
- Olaus Christiani Tofft (i Alslev). 13. Oktb. 1670. Skadst H.
- Laur. Gregorii Wandborgensis i Vandborg. 6. Avg. 1672.
Vandfuld H.
- Peder Christensen i Jærnved. Gjording H.
- Christianus Joannis i Haderup. 16. Avg. 1672. Ginding H.
- Christ. Nicolai Bredstrupius (i Gjording). 2. Sept. 1672.
Gjording H.
- Nic. Petri Kraglund (i Lejrskov). 10. Avg. 1674. Andst H.
- Clemens Severini (i Smidstrup). 7. Decb. 1674. Holmands H.
- Christianus Christiani Solgardus (i Holstebro). 5. Avg. 1675.
Ulvborg H.
- Sever. Joannis Bormannus (i Lönborg). 11. Avg. ? Nørre H.
- Friderich Johanson Koch (i Visby). 15. Maj 1677. Lø H. og
Ballum B.
- Matthias Martini Morsinus (i Øse). 17. Oktb. ? Skadst H.
- Laur. A. Gonsager i Jelling. 8. Maj 1679. Tyrriid H.
- Andreas Erasmi Spandeth (i Nykirke). 13. Oktb. 1680. Skadst H.
- Andreas Caspari Wellejus (i Gaverslund). 31. Maj 1682. Hol-
mands H.

Juramentum Rectoris scholæ.

Ego N. N. sancte promitto, quod velim pie vivere, Discipulos fideliter instituere, doctrinam Catecheticam summa dili-

gentia urgere, bonas literas et lingvas studio, quo par est, juventuti tradere: Collegas ut officium faciant, hortari: disciplinam decenti et severitate et moderatione exercere, ac me tabulæ scholis præscriptæ penitus conformare, atque Episcopo meo, Præposito et urbis Pastori¹⁾ parere, et ipsum in omnibus, quæ scholæ incolumitatem concernunt, consulere.

Sic me deus adjuvet et sanctum ejus verbum!

Juramentum Collegarum scholæ.

Ego N. N. sancte promitto in conspectu Dei, quod velim pia vita Discipulis prælucere, pietatem tenellis animis fideliter instillare, bonas artes et lingvas summa industria docere, Episcopo, Præposito et Rectori parere, amicitiam cum collegis colere nec quicquam intermittere, quod ab industrio et pio collega ullo modo urgeri possit.

Sic me deus adjuvet et sanctum ejus verbum!

De Skolemænd, som have aflagt Eden, ere følgende:

Andreas Nicolai Heboe. Rekt. i Varde . . .	27. Juni 1643.
Henricus Jacobi Holstepontanus. Hører i Holstebro	17. Avg. 1643.
Sever. Christiani Borrisius. Rektor i Varde . . .	12. Sept. 1643.
Severinus Georgii Rip. (Hører i Ribe) . . .	21. Sept. 1643.
Canutus Pauli Coldingensis ?	26. Sept. 1643.
Canutus Olai Zythocomæus. Rekt. i Holstebro.	4. Febr. 1644.
Matthias Nicolai Rybergius. Midlertidig Rekt. (?) i Vejle	29. Avg. 1644.
Janus Olai Vardensis. Rekt. (?) i Vejle. Jubilate Søndag	1645.
Nicol. Frenenius ²⁾ . (Hører i Ribe)	17. Novb. 1645.
Christ. Christiani Hortulanus. Rekt. i Ringkjøb.	13. Decb. 1645.
Joh. Lagonius Vellejus. Midlertidig Rektor i Ribe	17. Jan. 1647.
Joh. Johannis Rip. (Hører i Ribe)	17. Jan. 1647.
Christianus Brod. Rekt. i Ribe	12. Juni 1647.
Georgius Jacobæus Wolfius. Rekt. (?) i Lemvig.	27. Juni 1647.

¹⁾ De Ord: •Præposito et urbis pastori•, og i Hørernes Ed •Præposito• ere senere indstregede.

²⁾ Udentvilt den Samme, som 1653 blev Præst i Engbjerg og da skrev sig Nic. Frenderi.

Petrus L. Hinzius. Hører i Kolding . . .	5. Avg. 1647.
Johannes Nicolai Schaarupius. Rekt. i Varde.	?
Petr. Escheri Brammingius. Hører (4) i Ribe ¹).	4. Decb. 1647.
Matth. P. Bucchius. Rekt. i Ringkjøb. . .	16. Juli 1649.
Sveno Petri Oporinus. Rekt. i Holstebro . .	30. Novb. 1649.
Christianus Aagaardus. Rekt. i Ribe . . .	14. April 1651.
Gregorius Joannes Vellingius ? Onsd. eft. Pintse	1651.
Petrus Andreæ Rip. Hører (i Kolding) . .	22. Juni 1651.
Petrus Synderhovius. (Hører i Ribe) . . .	9. Sept. 1652.
Dionysius Jersinus. Rektor i Holstebro . .	9. Sept. 1652.
Paulus Matthiæ Transius. Hører i Ribe . .	1. April 1653.
Joh. Henrici Goesmannus (Konrekt. i Ribe) .	4. Sept. 1653.
Lago Ivari W(onsyld). Hører i Kolding . .	25. Febr. 1655.
Japhetus Christiani Solgardus. Rekt. i Hol- stebro	7. April 1655.
Petrus Petri Viellensis. Rektor i Vejle. . .	2. Juli 1655.
Janus Olai Rincopius. (Rektor i Ringkjøb.) .	7. Oktb. 1655.
Severinus Petri Rip. (Hører i Ribe) . . .	23. Oktb. 1655.
Canutus Petri Kraglund. Konrekt. i Ribe . .	28. Oktb. 1655.
Augustinus Miller. Hører i Ringkjøb. . . .	21. Marts 1656.
Simon Johannides Rip. Hører (1) (i Ribe) .	?
Johannes Jeremæi Wolffius. Rekt. i Kolding .	9. Decb. 1656.
Matthias Pauli Ottoniensis. Hører (3) i Ribe.	20. Jan. 1658.
Jessæus Andreæ (Gonsager). (Hører i Ribe).	6. Febr. 1658.
Johannes Lassonii Rip. Hører i Ribe . . .	6. Febr. 1658.
Christ. Nicolai Bredstrupius. (Hører i Kolding).	29. Marts 1658.
Christ. Matthiæ Aulinus. (Hører i Kolding) .	24. April 1658.
Severinus Antonii Corvinus. Hører i Varde .	28. Oktb. 1658.
Canutus Pet. Kraglund. Rektor i Ribe . . .	13. Febr. 1659.
Ægidius Nicolai Brøns. (Hører i Ribe ²) . .	8. Oktb. 1659.
Christiernus Nicolai Gamst. Hører i Ribe . .	8. Oktb. 1659.
Joan. Laurentii Stadel. (Hører?) i Ringkjøb. .	7. Novb. 1659.

På dette Sted har Biskop Kragelund indført følgende Oversigt over den Måde, hvorpå han hidtil havde besat Rektor-Æmbederne i Stiftet. Oversigten er forfattet i de første Dage

¹) Når der efter »Hører« findes et Tal sat i Parenthes, betegner det den Lektie, for hvilken Vedkommende indsattes til Hører.

²) Han forpligter sig til, såsnart han er indsat, at flytte ind i sit Kammer på Skolen.

af 1660, rimeligvis i Anledning af den megen Besvær, som han netop på den Tid på Grund af Krigen havde med at få Æmbederne besørgede:

Til Lemvig Skole blev som Vice-Rektor forsendt Mads Christensen Aalborg til videre. Tilforn var af mig der i Skolen Rectores: 1) Paulus Struchius. 2) Petr. Georgii Jelling.

Til Holstebro Skole af mig Dionysius Jersini. 2) Japeth N. som mod min Villie giftede sig, og hans Kone kom for tidlig, som jeg spurgte af Kommissarien. Forbliver.

Til Ringkjøbing haver jeg pro Rectore forskikket i min Tid: 1) Min Søn, M. Niels, siden kaldet til Lejrskov, nu Vice-Rektor i Ribe. Siden Jens Olsen, kaldet til Omme og Bregning (se S. 124). Dernæst Præsten i Fredriksodde, Hr. Peder, pro Vice-Rectore.

Den 3. Januar spurgte jeg, at Rektor i Varde var død.

Udi Kolding blev Peder Trane død An. 1658; havde tilforn opladt med min Samtykke og efter Hr. Kantslers Kommandats Skolen til Hans Jeremisen, siden kaldet til Vejle efter min salige Søn (Knud Kraglund) og var Rektor nogen Tid. Efter hannem forskikkede jeg Hans Gram til at være Rector scholæ ibidem.

Andreas Erasmi Spandeth. Rekt. i Varde	4. Jan. 1660.
Severinus Ansgarii Colding. Hører i Kolding.	12. April 1660.
Nic. Nicolai Holstepontanus. Rekt. i Varde	?
Johannes Gramius. Rekt. i Kolding	25. Mai 1660.
Christiernus Victor. Hører i Ribe	29. Juli. 1660.
Jessæus Andreae Rip. Rekt. i Ringkjøbing	17. Sept. 1660.
(Hans Frandsen Rosenberg) Rekt. i Ribe	28. Avg. 1660 ¹⁾ .
Paulus Zoega. (Konrektor) i Ribe	28. Avg. 1660.
Jacobus Jacobi Holmius. ? i Lemvig	?
Turetus Torchilli Vardanus ?	?
Claud. Laurentii Bagmannus Rip. Hører (?) i Lemvig	8. Avg. 1661.
Joannes Matthiæ Arhusius. Hører (4) i Ribe.	Juli 1661.
Daniel Christianis Graabius. Hører (i Ribe).	Juli 1661.

¹⁾ Denne Ed, som vi må antage for at være Rector Rosenbergs, mangler Underskrift. Ikke mindre forunderligt er det, at Zoega, som ellers kaldes Konrektor, i sin Ed af samme Dag udtrykker sig, som om han var Skolens Bestyrer (cujus curæ fideique schola Ripensis tradita ac demandata).

Petr. Christierni Sindingius (?). Hører i Varde.	20. Avg. 1661.
Laurentius Andreae Gonzager Rip. Hører i Ribe.	25. April 1662.
Nic. Erasmi Mittelfardensis. Hører i ?	25. April 1662.
Joh. Christiani Holstedp. Hører i ?	3. Oktb. 1662.
Jac. Christiani Wardensis. Hører i Varde	20. Febr. 1663.
Joh. Julius Rommel. (Hører i Kolding)	1. April 1663.
Olaus Christierni Wardensis. (Hører i Ribe)	18. Avg. 1663.
Sveno Andreae Soderup. Hører i Ribe.	3. Febr. 1664.
Jacobus Magni Coldingius. nederste Hører i Kolding.	9. April 1664.
?	Rektor i Lemvig.
?	Hører i Lemvig.
Nicol. Christiani Rincopiensis. Hører i Ring- kjøbing.	13. Jan. 1665.
Petrus Tøxenius. Hører i Kolding	27. Febr. 1665.
Joh. Christiani Holstepontanus. Rekt. i Hol- stebro	18. Maj 1665.
Nic. Petri Aal. Hører i Ribe	15. Avg. 1665.
Gregorius Laur. Fogius. Rektor i Ribe	4. Jan. 1688 ¹⁾ .
Laur. Pet. Alling. Rektor i Fredericia ²⁾	5. Decb. 1665.
Christianus Blimesterus. Konrekt. i Ribe	7. Maj 1666.
Petrus Jani Hygomensis. Rekt. i Lemvig.	?
Joh. Matth. Thran. Rekt. i Ringkjøb.	15 Febr. 1666.
Joh. Matth. Liem. Hører (2) i Kolding	25. Novb. 1666.
Turetus Torchilli Vardanus. Rekt. i Varde	26. Jan. 1667.
Canutus Nicolai Holstepontanus. Hører i Hol- stebro	21. Jan. 1668.
Paulus Svenonis Lemvicus	12. Juni 1667.
Nicol. Nicolai Astrupius. (Hører i Ribe)	31. Marts 1668.
Clemens Pauli Brunius. (Hører i Ribe)	7. Sept. 1668.
Christianus Martini Frisius. Hører (2) i Ribe.	? 1668.
Ivarus Christierni Gamst. (Hører i Kolding).	7. Sept. 1668.
Ansgarius Ansgarii f. Rekt. i Kolding	23. Sept. 1668.
Nicolaus Brun. Hører (2) i Ribe	1. Marts 1670.

¹⁾ Dette Årstal står der tydeligt og uden nogen Rettelse, måske tilsat ved en senere Fornyelse af Eden.

²⁾ Han kalder Skolen aldeles ny (•nuperrime nata•). Eden havde han allerede aflagt d. 27. Juni 1664.

Janus Matthiæ ¹⁾ . Hører (1) i Ribe	1. Marts 1670.
Sever. Jan. Hee. Hører (?) i Ringkjøb.	15. Avg. 1670.
Johannes Petri Frisius	?
Johannes Johannis Culbarsius. Hører i Ribe.	22. Oktb. 1670.
Canutus Severini f. Rekt. i Vejle	30. Marts 1671.
Laurentius Kraasius. Rekt. i Varde.	? 1671.
efter Kantslerens Anbefaling.	
Claudius Bordingius. (Hører i Ribe)	9. Marts 1672.
Christ. Martini Frisius. Hører i Ribe	18. Marts 1672.
Laurentius Petri Transius. Hører i Lemvig (?)	30. Juli 1672.
Laur. Nicolai Agardus.	? 7. Novb. 1672.
Sever. Antonii Corvinus ²⁾ . Hører(1) i Ribe	7. Novb. 1672.
Lamb. Nicolai Holmius (el. Transius). Hører i ?	22. April 1673.
Joh. Johannis Jandrupius. Hører i ?	27. April 1673.
Antonius Davidis Fossius. Hører (i Ribe).	12. Juli 1673.
Jacobus Christierni Arhusius. Hører	12. Juli 1673.
Christ. Andreae Høysgardus. Rekt. i Fredericia	28. Juli 1674.
Petr. Nicolai Terpagrius. Konrekt. i Ribe.	8. Juli 1676.
Laurent. Christiani Aagaardt. Hører (3) i Ribe	30. Sept. 1676.
Iberus Barfod. Hører i Ribe	30. Sept. 1676.
Christ. Laurentii Wellejus. Hører (5) i Ribe.	1678.
Petr. Nicolai Lierschov. Hører (i Kolding)	8. April 1678.
Dithlovius Pauli Frisius. Rekt. i Holstebro	30. April 1678.
Johannes Lassonij Wardensis. Hører i ?	5. Avg. 1678.
Andr. Nicolai Serupius. (Hører i Ribe)	3. Juli 1679.
Janus Björn. Hører (1) i Ribe	3. Juli 1679.
Janus Theochari Ferslevius. Hører (4) i Ribe.	?
Janus Wandalinus. Hører (1) i Ribe	?

¹⁾ Han skriver: Præterlapsa triennii a quinta classe scholæ Ripsisensis (sic) remotione propter levem aliquem cum uxore tandem ducta commissum errorem, denuo promotione Venerabilis D. Episcopi D. D. Petri Kragelundi etc. nactus restitutionem Regiam 1 Martii Anno 1670 constitutus sum Collega 1^{mæ} classis. — Smlgn. Rektor Solgaards Sag S. 139. — Denne Janus Matthiæ er rimeligvis, også efter Håndskriften at dømme, den Samme som Joannes Matthiæ Arhusius, ansat som Hører i 4de Lektie 1661.

²⁾ Kan neppe være forskjellig fra den Person af samme Navn, som allerede aflagde Ed 1658. Han har rimeligvis også i nogen Tid været ude af Skolens Tjeneste.

Petrus Oldenburg. Rektor i Vejle	?
Petrus Broderides.	?
Georgius N. Seerup. (Hører i Ribe)	5. Marts 1681.
Christianus Agerholm.	15. Avg. 1682.
Petrus Theochari Tistadius	22. Avg. 1682.
Malthesius Junghans ¹⁾	5. Jan. 1683.

En Degns Ed.

1. Jeg N. Kaldet till att være Degn i N. Sogner, loffuer att iegh wil retteligen lære selff och redeligen lære ungdommen D. Morten Luthers lille Catechismum udi sine Ord og forklaring efter Kongelig Majestets Ordinantze.

2. At ieg saa vil vare paa mit Embede inden och uden Kirchen, udi En Sand Gudfryctighed, med Bøn och paakaldelse, saa ingen med Guds hielp nogenstedtz skall tage Forargelse aff migh, eller spotte denne Orden for min skyld.

3. Att Jeg ey vil findis mottwillig imod min Sognepræst, Proust och Bisp i nogen maade; men heller min Øffrighed hørig og lydig i alt Det, som Christeligt och rett ehr.

Saa sant hielp mig Gud och hans hellige Ord.

Amen.

Derefter følger egenhændige Forpligtelser på denne Ed af 75 Sognedegne fra Årene 1647 til 1681. Den eneste Student, som jeg har bemærket iblandt dem, er Niels Jørgensen Due, Student 1671 og 1674 Degn i Emmerlev. Af de øvrige synes dog en Del at have gaaet i Latinskole. En, Hans Gundersen Riber, har endogsaa affattet sin Forpligtelse fuldstændigt paa Latin (Degn for Møborg og Nes Sogne 1653), flere andre ende den idetmindste med en latinsk Talemåde som: »Vale, datum ut supra« eller »Faxit Deus ter optimus maximus«, som vel kunde tyde på, at Vedkommende var ligeså vel studeret idetmindste som Holbergs Per Degn.

Sidst i Bogen findes indført en Ed, ved hvilken Biskoppens Famulus eller Amanuensis lover at være flittig i sin Tjeneste og ikke uden Biskoppens Villie røbe Noget af det, som bliver ham betrot.

¹⁾ De 3 sidste ere overstregede.